

אדר ב' התשפ"ב
אפריל 2022

ברכות לשוברי הצפנים

התעבורה האלחוטית של הסוכנות ו'ההגנה' הייתה לבריטים מקור מודיעין עיקרי. הבריטים האזינו לתעבורה האלחוטית, שברו את הצפנים ופענחו את תוכן השידורים.

בעקבות 'האסון', פרסום 'הספר הלבן' הבריטי ב-24 ביולי 1946, לאחר 'השבת השחורה', ממנו התברר שהבריטים מפענחים את הצפנים שבשימוש שירות הקשר של 'ההגנה', שונו הצפנים בנובמבר 1946, אך השינוי לא עמד בפני הבריטים. הבריטים החלו שוב לפענח את צפני שירות הקשר בתחילת שנת 1947.¹

המסמך המצורף, שנחשף לאחרונה בידי הארכיון הלאומי הבריטי, הוא מברק שנשלח מירושלים ב-25 באפריל 1947, המברך את שוברי הצפנים הבריטים על הישגם בפענוח הצפנים בשימוש הגדוד השני של הפלמ"ח, אז בפיקודו של יצחק רבין.

אל"ם (בדימוס) דניאל רוזן

¹ ג'ון פריס, מודיעין אותות (SIGINT) וסיום המנדט בפלשתינה, 1944–1948, העמותה להנצחת חללי חיל הקשר והתקשוב, שבט התשפ"ב–ינואר 2022. מאמר זה הוא תרגום קטע מפרק 13, עמודים 554–580, מהספר: John Ferris, *Behind the Enigma, The Authorised History of GCHQ, Britain's Secret Cyber-Intelligence Agency*, Bloomsbury Publishing, London, 2020.

דניאל רוזן, פְּסוּמָא בְּאַרְבֵּה: הצופן בשירות הקשר של 'ההגנה', מפנה האימפריות: סוגיות בחקר היישוב בפרוס המנדט הבריטי, עורך: ניר מן, עלי זית וחרב, כרך י"ט, מודן הוצאה לאור, המרכז לחקר כוח המגן מיסודו של ישראל גלילי, משרד הביטחון, 2019, עמ' 125–152.

TOP SECRET CREAM FOG

To: LSIC

TOO: 252140/4/47

From: SLU CLOVER

TOR: 260900/4/47

.....

BRAN/YD 441.

D.D.3 from MAGAN.

We should like to offer our congratulations to your cryptographers on the recent breaking of the Unit 2 Palmach keys and hope that your efforts with the other (?similar) keys introduced after the fundamental change of November last will meet with similar success.

ACTION

INFORMATION

D. D. 3.

Mr. ROBERTSON

מקרא:

שם	מקרא
CREAM FOG	הכינוי למודיעין שהופק מפענוח תשדורות האלחוט של 'ההגנה'
D.D.3.	Deputy Director for Diplomatic Intelligence, GCHQ (Government Communications Headquarters)
MAGAN	קולונל מגן (Magan), הקצין האחראי על ניתוח, הפצה וביטחון המידע המפוענח (DSO - Defence Security Officer) בירושלים
LSIC	Liaison Signal Intelligence Cairo
ROBERTSON	בכיר בשירות הביטחון הבריטי MI5, אחראי על הפעילות בפלשתינה (א"י)
SLU CLOVER	Sigint Liaison Unit CLOVER (Jerusalem)